

הדין הוא דאף במומר שייך מצות יבום וחליצה, הרי דאף בישראל מומר חששה התורה שלא ימחה שמו מישראל, והסכים הרב ואמר: אם כן לא אריך כל כך לומר על יהודי הי"ד.

שיעורים

דעת הרב לענין השיעורים

בספר וישמע משה ח"א הבאתי דדעת הרב זצ"ל כשיעורו של הגר"ח נאה זצ"ל גם לקולא וכל שכן לחומרא, היות ודבר זה היה חידוש בעיני הלומדים ובעיני כמה תלמידים, חזרתי ושאלתי להגרי"י אפרתי שליט"א, והשיב: שהצדק איתי שהרב מיקל כשיטת רבי חיים נאה. והוסיף הגרי"י אפרתי שליט"א: שלענין גביע לקדש על יין מחמיר הרב כהחזו"א, אבל לא מפני שחושש לשיטתו, רק מפני הכבוד י"י.

עוד הוסיף לי הגרי"י אפרתי שליט"א: שלענין חלה ג"כ מיקל הרב תמיד כשעור רבי חיים נאה, ולענין עירוב אם יש פירצה בי' אמות קטנות, מחמירים כשיעור רבי חיים נאה, ובזה שיעורו של רבי חיים נאה הוא חומרא שבשיעור קטן נקרא כבר פרצה וחייבים לגודרה בחזרה.

שליח מצוה

שליח מצוה היכא דשכיח הזיקא

שאלו את הרב: איך אפשר שניזק יוסף כשהלך במצות אביו לאחיו, הרי שלוחי מצוה אין נזוקין, ותירץ: הרי איתא בגמ' דהיכא דשכיח הזיקא שאני, ואף שליח מצוה יכול ליזוק. שאלו: האם שייך לומר אצל השבטים הקדושים שהיה מצב של שכיח הזיקא. והשיב: הלא כן היה במציאות שרצו להורגו, וע"כ זה נחשב לשכיח הזיקא י"י.

ויכתוב משה

תז. וגם בזה שמעתי מתלמידי הגרב"צ קוק שליט"א שהגביע הזה קיבל מחתנו הגדול רבי יצחק זילברשטיין שליט"א לפני הרבה שנים, ואחר שהביא הגביע החדש שיש בו כשיעור החזו"א, מפני הכבוד ממשיך להשתמש בזה הכוס לקדש בו, ולא מטעם שמחמיר לשיטת החזון איש.

תח. עי' אוה"ח הק' בראשית (פל"ז פסוק לד) שדן בענין זה, וז"ל: ואמר והשיבני דבר, עשאו שליח להחזיר לו תשובה, שבזה אפילו למאן דאמר שלוחי מצוה אינם ניזוקין דוקא בהליכתו אבל לא